

İnternetin siyasi ve ekonomik gücü herkesin elinde mi? (3)

Son konu olarak, internetin içerik anlamında merkezileşen trafiği, sunucu sistemlerine (server farms) dağıtıp, en hızlı bir şekilde cevaplanmasını sağlayacak teknik altyapının ticari boyutunu dikkate alalım. Mil-

yarlarca dolar yatırım gerektiren böyle altyapıları kim finanse edebilir? Yahoo ve Sun yöneticileri, internetin sunucu ve ağ altyapısının zamanla sadece beş veya altı şirket elinde kalacağını tahmin ediyorlar. Bu şirketlerin ekonomik gücünü elinde tutanlar, arama sonuçlarından kişisel verilerimizin saklanmasına kadar herşeyimizi kontrol ediyorlar ve kontrol güçleri her geçen gün artıyor.

Peki bu güçlerinin farkındalar mı? Hiç şüpheniz olmasın. Kullanıyorlar mı? Belki bugün tam manasıyla değil, ama zaman içinde bu kontrol mekanizmasının, bu beş veya altı şirketin sahipleri tarafından onların ticari ve siyasi amaçları doğrultusunda, kullanıcı verilerinin izlenip, analiz edilip ve böylece kullanıcı hareketlerinin yönlendirilmesi için programlanacağından hiç

**ÇETİN KAYA
KOÇ**

şüpheniz olmasın!

Doğru, internetin bir merkezi, bir çekirdeği yok. Ancak kontrol gücünün kullanılması için çekirdek gerekmiyor. Kullanıcıların hepsine aynı anda Big Brother mantığıyla ulaşıp onları yönlendirmek gerekmez; küçük zaman farklılıklarıyla onların önemli bir bölümüne ulaşmakta yeterli. Üstelik bunu yapmak çok kolay, çünkü bütün aracı ağ ve bilgisayar sistemleri programlanabilme özelliğine sahip. Üstelik merkezi bir kontrol olmadığı için, sanki böyle bir yönlendirme yapılmıyormuş gibi yapmak söz konusu.

Sonuç: Teknik anlamda merkezi olmayan internet altyapısı, içerik ve trafik açısından yüzde yetmişlere varan ölçülerde merkezileşmiş durumda. İnternet artık bir merkezileşmiş ticari ve siyasi kontrol sistemi olma yolunda. İnternet, insan topluluklarının (çoğunluğun) kolaylıkla yönlendirilebileceği bu altyapıyı güç sahiplerinin (şirketler, hükümetler, organizasyonlar) kullanımına sunuyor.